

Kielce, dnia 3 lipca 2009 r.

Znak: WK-60/6/2760/2009

Pan Tadeusz Tkaczyk
Wójt Gminy Strawczyn

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) przeprowadziła w okresie od 10 marca do 12 maja 2009 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Strawczyn za okres 2008 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały w skutek nie przestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy.

Przedstawiając ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności statutowej Gminy.

1. Urząd Gminy prowadził obsługę finansowo-księgową, w tym księgi rachunkowe m.in. dla jednostek organizacyjnych: Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Taki sposób prowadzenia rachunkowości dla tych jednostek organizacyjnych gminy, stanowi naruszenie obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa. Podstawą prowadzenia rachunkowości są zasady określone w art. 3 ust. 1 pkt. 1, w związku z art. 2 ust. 1 pkt. 1 i pkt. 4 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.). W zaistniałej sytuacji każda jednostka, w znaczeniu przytoczonych wyżej przepisów ustawy o rachunkowości, musi prowadzić odrębne księgi rachunkowe. Takie prowadzenie ewidencji księgowej przez pracowników Urzędu, pozbawiło kierowników jednostek, odpowiedzialnych za całość gospodarki finansowej, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, możliwości wykonywania obowiązków w zakresie kontroli finansowej określonych art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

Powyższe narusza ponadto art. 45 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym osobą kierującą w jednostce sektora finansów publicznych wszelkimi pracami wchodzącymi w zakres spraw finansowo-księgowych, jest główny księgowy będący pracownikiem tej jednostki, któremu kierownik jednostki powierzył enumeratywnie określone w art. 45 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, obowiązki i odpowiedzialność. Zatem powierzenie zadań przypisanych ustawą głównym księgowym, nie może nastąpić na rzecz osoby, z którą kierownik jednostki nie jest związany stosunkiem nadrzędności służbowej, co oznacza, że ewidencji księgowej nie mogą prowadzić pracownicy innych jednostek.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 1

Od 2010 roku zaprzestać prowadzenia przez Urząd obsługi finansowo-księgowej jednostek organizacyjnych oraz zobowiązać kierowników wymienionych jednostek do prowadzenia rachunkowości we własnym zakresie, stosownie do art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), w związku z art. 2 ust. 1 pkt. 1 i pkt. 4 lit. a tej ustawy oraz do zatrudnienia głównego księgowego, na podstawie przepisów art. 44 ust. 2, w związku z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), zgodnie z którym, kierownik jednostki sektora finansów publicznych, może powierzyć obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości wyłącznie głównemu księgowemu tej jednostki.

2. Niekompletnie opracowano dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, zaniechano bowiem określenia:

- wykazu ksiąg rachunkowych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych,
- opisu systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji,

co stanowi naruszenie przepisu art. 10 ust. 1 pkt 3 lit b i c ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 2

Opracować w sposób kompletny dokumentację opisującą przyjęte w Urzędzie Gminy zasady (politykę) rachunkowości, stosownie do art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

3. W zakładowym planie kont Urzędu Gminy ujęto konta o numerach 131, 134, 300, 330, 340, 490, 740, 820, 870, 995 nie stosowane w jednostce, w tym występujące w zakładach budżetowych i gospodarstwach pomocniczych (co wynika z opisu funkcjonowania tych kont). Równocześnie nie ujęto w w/w planie konta 980, na którym prowadzono zapisy w okresie 2008 roku. Ponadto w zakładowym planie kont określono zasady klasyfikacji zdarzeń na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” w sposób, który w pełni nie odzwierciedla stosowanych w praktyce zasad funkcjonowania tego konta.

Stwierdzona nieprawidłowość stanowi naruszenie przepisu § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 3

3.1 Zakładowy plan kont dla Urzędu Gminy opracować zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 1 oraz postanowieniami załącznika Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

3.2 Dostosować zasady klasyfikacji zdarzeń na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” do przyjętych w praktyce zasad funkcjonowania tego konta.

4. W 2008 roku nie przestrzegano zasad ujmowania zdarzeń w porządku systematycznym w prowadzonych księgach rachunkowych Urzędu Gminy:

a) udzielonych z budżetu dotacji,

b) refundacji wydatków na wynagrodzenia z Powiatowego Urzędu Pracy.

Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) oraz zasady funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020).

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik.

Wniosek pokontrolny Nr 4

4.1 Przestrzegać porządku systematycznego ujmowania zdarzeń w księgach rachunkowych, stosownie do art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

4.2 Operacje związane z przekazaniem dotacji ujmować w księdze głównej Urzędu:

- przelew kwoty dotacji:

Wn 224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”,

Ma 130 „Rachunki bieżące jednostek budżetowych”,

- rozliczenie dotacji:

Wn 810 „Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu”,

Ma 224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”;

4.3 Operacje gospodarcze związane z refundacją wydatków na wynagrodzenia z Powiatowego Urzędu Pracy ujmować następująco:

- naliczenie wynagrodzeń i składek należnych od pracodawcy w części refundowanej przez Powiatowy Urząd Pracy:

Wn 240 „Pozostałe rozrachunki”,

Ma 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”,

Ma 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,

- naliczenie wynagrodzeń i składek należnych od pracodawcy w części finansowanej ze środków Urzędu:

Wn 400 „Koszty według rodzajów”,

Ma 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”,

Ma 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,

- naliczone zaliczki na podatek dochodowy i składki należne od pracownika w części refundowanej:

Wn 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”,

Ma 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,

Ma 225 „Rozrachunki z budżetami”,

- wypłata wynagrodzeń pracownikom interwencyjnym, odprowadzenie należnych podatków i składek:

Wn 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”,

Wn 225 „Rozrachunki z budżetami”,

Wn 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,

- refundacja wydatków przez Powiatowy Urząd Pracy (jeżeli dokonana jest w tym samym roku, w którym poniesiono wydatki):

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,

Ma 240 „Pozostałe rozrachunki”,

oraz dodatkowo, na podstawie polecenia księgowania techniczny zapis ujemny po obu stronach konta 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,

- jeżeli wydatki nie zostały zrefundowane w roku, w którym zostały poniesione, na koniec roku należy doksieęgować koszty i przychody w księgach rachunkowych Urzędu Gminy na kontach:

Wn 400 „Koszty według rodzajów”,

Ma 750 „Przychody i koszty finansowe”,

a w roku następnym wpływ środków z Powiatowego Urzędu Pracy ująć na kontach:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,

Ma 240 „Pozostałe rozrachunki”.

5. Zrealizowane przez Urząd Gminy dochody z tytułu podatków lokalnych, które wpływały bezpośrednio na rachunek budżetu (konto 133) w ewidencji księgowej Urzędu ujmowano na koncie 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” (syntetycznie oraz analitycznie – według podziałek klasyfikacji dochodów) w korespondencji z kontem 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” na koniec kwartału na podstawie dowodu PK, zamiast na bieżąco na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” – subkonto dochodów.

Nieprawidłowość narusza zasady dokonywania zapisów na koncie 130, określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142 poz. 1020 z późn. zm.), zgodnie z którymi na stronie Wn konta 130 ujmuje się wpływy środków budżetowych m.in. z tytułu zrealizowanych przez jednostkę budżetową dochodów budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji dochodów budżetowych), w korespondencji z właściwym kontem. Zapisy na koncie 130 powinny być dokonywane na podstawie wyciągów bankowych lub zastępczych dowodów księgowych sporządzanych do wyciągów bankowych rachunku budżetu w przypadku funkcjonowania wspólnego rachunku, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Konto 130 może służyć do ewidencji dochodów realizowanych bezpośrednio z rachunku bieżącego budżetu jednak zapisów należy dokonywać na bieżąco. Powyższy sposób ewidencji dochodów budżetowych realizowanych przez jednostkę Urząd Gminy stanowi również naruszenie zasad funkcjonowania kont 221 i 222 określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

Ponadto ewidencjonowanie wpływu dochodów w ewidencji Urzędu jako jednostki na koniec kwartału zamiast w poszczególnych miesiącach (pod datą uznania rachunku bankowego) stanowi naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik.

Wniosek pokontrolny Nr 5

5.1 Zrealizowane przez Urząd dochody budżetowe ujmować na koncie 130 "Rachunek bieżący jednostek budżetowych", stosownie do zasad funkcjonowania tego konta, określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

5.2 Do konta 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” (dochody) prowadzić ewidencję szczegółową według podziałek klasyfikacji budżetowej, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy § 3 ust. 1 pkt 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 34 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.), w myśl których w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S „Miesięczne/roczne z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” w kolumnie „Dochody wykonane” wykazuje się dochody wykonane na podstawie ewidencji analitycznej do rachunku bieżącego – subkonto dochody.

6. W rocznym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Urzędu Gminy za okres od początku roku do dnia 31.12.2008 roku stwierdzono, że w zakresie wydatków wykonanych ujętych w sprawozdaniu występuje niezgodność pomiędzy danymi w ewidencji księgowej – analityka według podziałek klasyfikacji budżetowej do konta 130-1 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych - wydatki”, a danymi ze sprawozdania. Powyższa niezgodność dotyczy wydatków wyszczególnionych w poniższych podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 750 rozdział 75022 § 4410 - wg sprawozdania kwota 671, 81 zł, wg ewidencji księgowej kwota 718,61 zł, różnica 46,80 zł,
- dział 750 rozdział 75023 § 4300 - wg sprawozdania kwota 137.266,77 zł, wg ewidencji księgowej kwota 137.296,77 zł, różnica 30,00 zł,
- dział 750 rozdział 75023 § 4410 - wg sprawozdania kwota 22.621,22 zł, wg ewidencji księgowej kwota 22.574,42 zł, różnica 46,80 zł,
- dział 750 rozdział 75095 § 3030 - wg sprawozdania kwota 31.722,26 zł, wg ewidencji księgowej kwota 31.692,26 zł, różnica 30,00 zł.

Stwierdzona nieprawidłowość narusza § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.), zgodnie z którym kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik oraz Wójt Gminy.

Stwierdzona nieprawidłowość może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 18 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.), polegające na wykazaniu w sprawozdaniu budżetowym danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Osobą odpowiedzialną za naruszenie dyscypliny finansów publicznych może być Pan Tadeusz Tkaczyk – Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 6

Sprawozdania sporządzać na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115 poz. 781 z późn. zm.).

7. Kontrola prawidłowości otwarcia ksiąg rachunkowych jednostki Urząd Gminy na początek roku obrotowego 2008 wykazała, że salda kont syntetycznych o symbolach: 011, 013, 071, 072, 225, 229, 231, 800, 853, 860 ujęte w BO (bilans otwarcia) 2008 r. są niezgodne z saldami wykazanymi na BZ (bilans zamknięcia) 2007 roku. Salda kont bilansu otwarcia 2008 r. w jednostce Urząd Gminy zostały powiększone o kwoty wynikające z bilansu

za 2007 rok zlikwidowanej z dniem 31.12.2007 roku jednostki - Zespół Obsługi Szkół w Strawczynie.

Powyższa nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) o rachunkowości, zgodnie z którym wykazane w księgach rachunkowych na dzień zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 7

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 76 poz. 694 z późn. zm.).

8. W Urzędzie prowadzono dzienniki częściowe, w tym dziennik Jednostka dotyczący wydatków jednostki, dziennik Dochody, dziennik FOŚ, dziennik Depozyty, dziennik ZFŚS oraz dzienniki dotyczące programów „Uczeń na wsi”, „Równy start”, „Akademia równych szans”, „Program aktywizacji społeczno-zawodowej bezrobotnych oraz nieaktywnych zawodowo podopiecznych GOPS w Strawczynie”.

Stwierdzono, że nie sporządzano za poszczególne miesiące 2008 r. zestawienia obrotów tych dzienników częściowych, co stanowi naruszenie art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), zgodnie z którym, jeżeli stosuje się dzienniki częściowe, grupujące zdarzenia według ich rodzajów, to należy sporządzić zestawienie obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy.

Odpowiedzialność za powyższe ponosi Z-ca Głównego Księgowego Budżetu oraz Skarbnik Gminy z tytułu nadzoru.

Wniosek pokontrolny Nr 8

Sporządzać zestawienia obrotów dzienników częściowych grupujących zdarzenia według ich rodzajów za dany okres sprawozdawczy, stosownie do art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

9. Kontrola dowodów księgowych ujętych w księgach rachunkowych m-ca września 2008 r. wykazała, że 17 faktur na łączną kwotę 9.013,59 zł dotyczących kosztów miesiąca lipca i sierpnia 2008 r. Zostało ujętych w ewidencji księgowej (konto 201, 080 i 400) pod datą zapłaty, tj. w miesiącu wrześniu 2008 r. Ustalono, że dokumenty wpłynęły do Urzędu w okresie umożliwiającym wprowadzenie ich do ksiąg miesiąca, którego dotyczyły. Powyższe było wynikiem ujmowania w księgach rachunkowych faktur dotyczących dokonywanych wydatków pod datą zapłaty, bez względu na datę ich otrzymania, jak również okres sprawozdawczy, którego dotyczyły.

Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 76. poz. 694 z późn. zm.), zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym oraz narusza art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponoszą Z-ca Głównego Księgowego Budżetu i Skarbnik.

Ponadto dziewięć faktur spośród w/w siedemnastu ujętych w księgach rachunkowych m-ca września 2008 r. na łączną kwotę 2.127,83 zł zostało uregulowanych po terminie określonym

w fakturach, co stanowi naruszenie art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Odpowiedzialność merytoryczną za powyższe nieprawidłowości ponosi Z-ca Głównego Księgowego Budżetu i pracownicy UG realizujący poszczególne wydatki oraz Skarbnik i Wójt Gminy z tytułu nadzoru.

Wniosek pokontrolny Nr 9

9.1 Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust.1 oraz art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

9.2 Przestrzegać obowiązku regulowania zaciągniętych zobowiązań w terminach wynikających z faktur otrzymanych od kontrahentów, zgodnie z art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

10. Dowody księgowe dotyczące wydatków GOPS zostały zatwierdzone do zapłaty przez Wójta Gminy, zamiast przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, co stanowi naruszenie art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), zgodnie z którym kierownik jednostki odpowiada za całość gospodarki finansowej kierowanej jednostki, obejmującej gromadzenie i rozdysponowywanie środków publicznych oraz gospodarkę mieniem jednostki, a dysponowanie środkami publicznymi określonymi w planie finansowym jednostki wiąże się m.in. z zatwierdzaniem do wypłaty dowodów finansowo – księgowych.

Stosownie do przepisów ustawy o finansach publicznych jednostki sektora finansów publicznych, takie jak jednostki budżetowe, prowadzą gospodarkę finansową w oparciu o plany finansowe, a odpowiedzialność za prawidłowość gospodarki finansowej, w tym wykonywanie wewnętrznej kontroli finansowej, spoczywa na kierownikach tych jednostek, co wynika z art. 20 ustawy o finansach publicznych. Obsługa finansowo - księgowa, nie może być utożsamiana z przejęciem od kierownika obsługiwanej jednostki odpowiedzialności za całość gospodarki finansowej, pomimo braku uregulowań ustawowych zezwalających na takie rozwiązania.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 10

Przestrzegać kompetencji kierownika GOPS, odpowiedzialnego za całość gospodarki finansowej, do zatwierdzania dowodów księgowych do zapłaty, stosownie do przepisów art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

11. Kontrola przykładowych raportów kasowych za m-ce IX i X 2008 r. wykazała, że w rubryce „Dowód, Symbol, Nr” nie wpisywano danych dotyczących numeru i symbolu dowodu, na podstawie którego rozchodowano lub zaprzychodowano gotówkę, a także w niektórych pozycjach raportów w poz. „Treść” podawano symbol i nr dowodu kasowego, zamiast skróconej treści dokonanych operacji gotówkowych. Nieprawidłowość narusza zasady sporządzania raportów kasowych uregulowane w § 20 pkt 5 Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych (część 4. „Sposób i zasady wypełniania formularzy i druków kasowych”), stanowiącej załącznik Nr 4 do zarządzenia Wójta Nr 63/03 z dnia 30 grudnia 2003 roku.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponosi kasjer oraz Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 11

W raportach kasowych wypełniać rubrykę „Dowód, Symbol, Nr”, natomiast w poz. „Treść” podawać skróconą treść dokonanych operacji gotówkowych, stosownie do § 20 pkt 5 Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych, stanowiącej załącznik Nr 4 do zarządzenia Wójta Nr 63/03 z dnia 30 grudnia 2003 roku.

12. W 2008 roku nie sporządzano jednostkowych sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy za poszczególne okresy sprawozdawcze, co stanowi naruszenie przepisu § 4 pkt 2 lit. b), § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 12

Sporządzać jednostkowe sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy za poszczególne okresy sprawozdawcze, stosownie do § 4 pkt 2 lit. b), § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.).

13. Kontrola w zakresie przeprowadzenia w 2008 roku przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej oznaczonej jako działki Nr 716/1 i 716/2 o łącznej powierzchni 2,55 ha położonej w Strawczyńcu wykazała n/w nieprawidłowości:

a) w ogłoszeniu o kolejnym przetargu (ustalonym na 15.01.2008 r.) na sprzedaż powyższej nieruchomości nie wskazano terminu przeprowadzenia poprzedniego przetargu (odbytego w dniu 8.11.2007 r.), co narusza art. 38 ust 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.), zgodnie z którym w ogłoszeniu o przetargu podaje się m.in. terminy przeprowadzenia poprzednich przetargów.

b) w ogłoszeniu o drugim przetargu ustalonym na 15.01.2008 r. zawarto zapis, iż „Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny”, co narusza art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym Wójt Gminy może odwołać ogłoszony przetarg jedynie z ważnych powodów, niezwłocznie podając informację o odwołaniu przetargu do publicznej wiadomości.

Odpowiedzialność merytoryczną za stwierdzone nieprawidłowości ponosi Kierownik Referatu Infrastruktury Technicznej oraz Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 13

13.1 W ogłoszeniu o przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości zamieszczać informacje określone w art. 38 ust 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.).

13.2 Nie zamieszczać w ogłoszeniu przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości informacji o możliwości unieważnienia przetargu bez podania przyczyny stosownie do art. 38 ust 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.).

14. Dochody w kwocie 1.057,00 zł za zbycie w drodze bezprzetargowej nieruchomości gruntowej oznaczonej jako działka Nr 755/4 położonej w Rudzie Strawczyńskiej na rzecz użytkownika wieczystego zaklasyfikowano do § 0760 zamiast do § 0770, co narusza zasady klasyfikacji paragrafów dochodów określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów,

wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107, poz. 726 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 14

Przestrzegać prawidłowej klasyfikacji dochodów budżetowych, zgodnie z zasadami klasyfikacji paragrafów dochodów określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107, poz. 726 z późn. zm.).

15. W 2008 roku nie przeprowadzono kontroli w 11 z 13 podległych i nadzorowanych jednostkach organizacyjnych Gminy, w zakresie przestrzegania realizacji procedur kontroli finansowej oraz celowości zaciągania zobowiązań i dokonywania wydatków, co narusza art. 187 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), zgodnie z którym Wójt kontroluje przestrzeganie, przez podległe i nadzorowane przez siebie jednostki sektora finansów publicznych, realizację procedur w zakresie celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków. Kontrola obejmuje w każdym roku co najmniej 5% wydatków podległych jednostek organizacyjnych.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 15

15.1 Przeprowadzać kontrole przestrzegania przez podległe i nadzorowane jednostki organizacyjne realizacji procedur w zakresie celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków zgodnie z art. 187 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

15.2 Kontrolą obejmować w każdym roku co najmniej 5% wydatków każdej podległej jednostki zgodnie z art. 187 ust. 3 powołanej wyżej ustawy.

16. Kontrola w zakresie ujęcia planowanych dochodów i wydatków budżetu w ewidencji księgowej wykazała n/w nieprawidłowości:

- zapisów na kontach 991 „Planowane dochody budżetu” i 992 „Planowane wydatki budżetu” dokonywano jednostronnie, księgując planowane dochody oraz ich zwiększenia i zmniejszenia na stronie Ma konta 991, natomiast planowane wydatki, ich zwiększenia i zmniejszenia na stronie Wn konta 992, zamiast ujmowania odpowiednio zmniejszeń planowanych dochodów na stronie Wn konta 991, a zmniejszeń planowanych wydatków na stronie Ma konta 992,

- na koniec roku 2008 konta 991 i 992 wykazywały salda, co stanowi, że nie dokonano ujęcia pod datą ostatniego dnia roku budżetowego sumy równej saldu konta 991 na stronie Wn tego konta oraz sumy równej saldu konta 992 na stronie Ma tego konta.

Nieprawidłowość stanowi naruszenie zasad funkcjonowania kont 991 i 992 określonych w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za nieprawidłowości ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 16

Zapisów na kontach pozabilansowych 991 i 992 dokonywać zgodnie z zasadami ich funkcjonowania określonymi w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa,

budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

17. Na dwóch umowach na łączną kwotę 5.310 zł brak jest kontrasygnaty Skarbnika, co narusza art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), zgodnie z którym jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 17

Przestrzegać obowiązku uzyskania kontrasygnaty skarbnika gminy (lub osoby przez niego upoważnionej) dla skuteczności czynności prawnych, umów mogących spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, stosownie do art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

18. Do przychodów Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zaliczono odsetki od środków finansowych zgromadzonych na rachunku bankowym tego funduszu w kwocie 8.276,61 zł, co narusza art. 401 ust. 1 i ust. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150), albowiem w katalogu przychodów GFOŚiGW, nie wskazano odsetek od środków finansowych zgromadzonych na rachunku bankowym tego funduszu.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966 z późn. zm.) źródłami dochodów własnych gminy są odsetki od środków gromadzonych na rachunkach bankowych gminy, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Wobec powyższego, odsetki bankowe od środków gromadzonych na rachunku Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej nie mogą zwiększać środków tego funduszu.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 18

Naliczone odsetki od środków finansowych zgromadzonych na rachunku bankowym Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki odprowadzać na rachunek budżetu Gminy, stosownie do art. 4 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jedn. Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539 z późn. zm.).

19. W dniu 29.12.2006 roku zawarto umowę nr 48/2006 pomiędzy Gminą a jednostką projektową na opracowanie dokumentacji technicznej zbiornika wodnego przelotowego która zakładała wykonanie projektu wg zatwierdzonej w 2001 roku koncepcji programowej.

W dniu 05.06.2007 roku jednostka projektowa powiadomiła Zamawiającego, że odstąpiła od prac nad projektem zbiornika przepływowego o pow. 19,5 ha i w jego miejsce zaproponowała wykonanie zbiornika bocznego o pow. 9,7 ha co wiązało się z ujęciem wody z ciekłu Mokrego Boru do Olszówki, jak również wydłużeniem zapór (nasypów). Zgoda Zamawiającego na wprowadzenie tych opracowań do przedmiotu zawartej umowy została udzielona bez zachowania formy pisemnej co skutkowało naruszeniem § 51 umowy nr 48/2006 zgodnie z którym wszelkie zmiany i uzupełnienia treści umowy wymagają pod rygorem nieważności sporządzenia aneksu do umowy i podpisania go przez obie strony oraz art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r., Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 223 poz. 1655 z późn. zm.), zgodnie z którym umowa wymaga, pod rygorem

nieważności, zachowania formy pisemnej, chyba że przepisy odrębne wymagają formy szczególnej.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Kierownik Referatu Infrastruktury Technicznej oraz Wójt Gminy z racji nadzoru.

Wniosek pokontrolny Nr 19

W przypadku konieczności realizacji zamówienia publicznego na innych warunkach niż dopuszcza zawarta umowa z wykonawcą, przestrzegać obowiązku dokonania zmiany umowy w formie pisemnej stosownie do art. 139 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych. (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 223 poz. 1655 z późn. zm.).

20. W dziennikach budowy prowadzonych oddzielnie dla poszczególnych miejscowości przy realizacji zadania „Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej” nie dokonano zapisów informujących o wprowadzonych w terenie zmianach trasy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz zapisów o sporządzanych protokołach odbiorów częściowych. Prowadzenie dziennika budowy w taki sposób, że nie zostały odnotowane odstępstwa od dokumentacji technicznej i pozwolenia na budowę stanowiło naruszenie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (tekst jedn. z 2000 roku Dz. U. Nr 106, poz. 1126 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 roku w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz.U. Nr 108 poz. 953 z późn. zm.).

Odpowiedzialność ponosi Kierownik Referatu Infrastruktury Technicznej, który nadzorował budowę z ramienia inwestora.

Wniosek pokontrolny Nr 20

20.1 Dziennik budowy prowadzić zgodnie z art. 45 ustawy - Prawo budowlane, w szczególności ujmować w nim zdarzenia i okoliczności zachodzące w toku wykonywania robót. Dokumentacja ta jest niezbędna dla dokonania prawidłowego rozliczenia robót i zapłacenia wynagrodzenia umownego, stosownie do art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

20.2 Dla udokumentowania przebiegu robót budowlanych oraz wszystkich zdarzeń i okoliczności zachodzących w toku ich wykonywania prowadzić dziennik budowy z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 roku w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 108, poz. 953 z późn. zm.).

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) wnosi o podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i oczekuje od Pana Wójta informacji o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

W przypadku skorzystania z powyższego uprawnienia prosimy o złożenie zastrzeżeń także w formie elektronicznej na adres wkgf@kielce.rio.gov.pl.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
/-/
mgr Henryk Rzepa

Do wiadomości:
Przewodniczący Rady Gminy